

SLADKÉ POKUŠENÍ – CUKR, KÁVA, ČOKOLÁDA, ANEB POJĎTE S NÁMI DO CUKRÁRNY!

Po celé prázdniny můžete v dačickém muzeu navštívit krásnou výstavu věnovanou 170. výročí udělení privilegia na výrobu kostky cukru v Dačicích: „Sladké pokušení – cukr, káva, čokoláda, aneb poďte s námi do cukrárny!“ Doplnuje stálou expozici, která byla nově instalovaná v roce 2011.

Výstavu k výročí kostky jsme tentokrát pojali úplně jinak. Při rafinerii cukru v Dačicích fungovala totiž i výroba cukrovinek, a tak se výstava samotná točí právě jenom kolem všeho dobrého-sladkého, kromě cukru a čokolády také kolem kávy i čaje, lahodných moků, které si také někteří sladíme. V době vzniku kostky cukru, kolem poloviny 19. století se právě pití kávy velmi rozšířilo.

Na výstavě uvidíte ojedinělou sbírku cukrů od brněnské sběratelky Kateřiny Pelcové, řadu porcelánových servisů na kávu či čaj, pražidla a mlýnky na kávu, kávovary, čajovary, starou cukrárnu se všemi náležitostmi včetně nástrojů na přípravu dobrot, dorty, cukroví, perníčky aj. Krásný dobový nábytek nám zapůjčil Státní zámek v Dačicích. Je skutečně na co se dívat. Pro děti máme koutek na hraní. Otevřeno denně kromě pondělí od 9 do 12 a od 13 do 17 hodin.

Výrobna cukrovinek a čokolády v Dačicích

V roce 1841 byla při dačické rafinerii cukru uvedena do provozu výrobní cukrovinek a čokolády, která zpracovávala cukr dodávaný rafinerií, většinou horší kvality, například poškozené homole. Na vedení tohoto podniku se také podílela Radova manželka Juliana.

Jakub Kryštof Rad požádal 29. ledna 1841 zemské gubernium v Brně o povolení továrního způsobu výroby kandovaného ovoce, cukrářského a čokoládového zboží v Dačicích pod firmou Dačická továrna cukrářského zboží.

Výrobna cukrovinek byla zřízena v domě č. 3 na Palackého náměstí a dále byla rozšířena i do domu č. 2 na téže náměstí. Výrobna udržovala obchodní spojení s obchodními domy a obchodníky v Olomouci, Jihlavě, Znojmě, Českých Budějovicích, Polné, Nové Bystřici, Jindřichově Hradci, Telči, Humpolci a jinde. V roce 1841 zde byly výrobou zboží zaměstnány tři osoby.

Nový podnik si musel vybojovat svými výrobky místo mezi konkurencí na trhu. Již v roce 1842 mohl Rad vyjádřit uspokojení, že mu konkurence přenechala trhy na jihozápadní Moravě, v jižních a západních Čechách a v severním dolnorakouském pohraničí. V této době již zaměstnával 12 lidí přímo ve výrobě a dále dvojnásobný počet mimo výrobu, patrně jako domácí výrobce.

Odbyt cukrovinek a čokolády se rozšířil do všech provincií monarchie, do Vídně, Prahy, Brna, Pešti, Lince, Salcburku, Innsbrucku, Prešova, Kežmarku, Banské Bystrice, Nitry, ale i do Sušice a Vimperka.

Průměrná měsíční tržba se v roce 1842 pohybovala kolem 2 000 zlatých a za rok 1842 bylo zpracováno 3 000 centnýřů cukru z dačické rafinerie.

Dačická výrobní cukrovinek a čokolády vyráběla cukrářské pečivo, bonbóny, perník, čokoládu, suchary a oplatky v různých druzích provedení. V roce 1850 se výrobní cukrovinek přestěhovala do Znojma.

Cukrovinky se v Dačicích dále vyráběly v cukrárnách pana Lukáše, později pana Pelikána či U Šicnerů. V současné době je největším výrobcem cukrovinek v Dačicích Cukrářská výrobní paní Marie Tiché na Červeném vrchu. Pyšní se titulem „Nejlepší cukrárna roku 2005.“

Městské muzeum a galerie Dačice
Vás zve na výstavu
ke 170. výročí výroby kostky cukru v Dačicích

Sladké pokušení

cukr, káva, čokoláda

....aneb pojd'te s námi do cukrárny

Do 8. září 2013 denně kromě pondělí 9-12, 13-17 hod.

Pro děti koutek na hraní

Slavnostní zahájení v neděli 23. června 2013 ve 14 hod.

Výstavu uvede doc. PhDr. Bohumír Smutný, Dr.

Zároveň bude představeno nové vydání
knihy doc. B. Smutného:
Po stopách kostky cukru v Dačicích

Materiál na výstavu zapůjčili:

Moravské zemské muzeum, Brno
Muzeum Vysočiny Jihlava, pobočka Telč
Státní zámek Dačice
Ing. Stanislav Krámský, Praha
Kateřina Pelcová, Brno
M. Pelikán, Č. Budějovice
B. Nováková, Ostojkovice
Cukrárna M. Tiché, Dačice
Pražírna kávy, k. s. Strmilov
SOUzas Dačice
Soukromí sběratelé

